

Gender mainstreaming Proč a jak na to?

Monika McGarrell Klimentová
Praha, 5. 6. 2014

FÓRUM **50 %**

Co je to ten gender mainstreaming???

<http://youtu.be/zwvuT4Zlb-8>

FÓRUM 50 %

Gender mainstreaming

- Proces hodnocení důsledků **jakékoliv** ve městě **plánované činnosti** ve **všech oblastech** na všech **úrovních** na ženy a muže
- Moderní gender mainstreaming – pohlíží na ženy a muže jako na vnitřně diferencované skupiny → posuzování dopadu na potenciálně dotčené skupiny žen a mužů

Gender mainstreaming

- Reflektuje formálně zaručenou rovnost (de iure) versus faktická rovnost (de facto)
- Identifikuje existující nerovnosti a navrhuje opatření na jejich napravení
- Cílem je navrhnout takové politiky, které:
  - Mají stejný přínos pro ženy a muže
  - Přispějí k genderové rovnosti
  - Nebudou prohlubovat existující genderové nerovnosti

Ženy v České republice...

...51 % populace

...61 % absolventů a absolventek VŠ

...20 % zastupitelů a zastupitelek

...7 % vedení 100 největších českých firem

...24 % nižší mzdy než muži

...18 % menší důchod než muži

...v produktivním věku nižší míru zaměstnanosti (62,5 % vs. 80,2 %)

...ve věku 30 – 34 let třikrát nižší zaměstnanost než muži

Genderová rovnost – proč?

- Ekonomické důvody
- Hodnoty sociální spravedlivosti, rovnosti šancí
- Ženy a muži mají (?) stejná práva, povinnosti a možnosti → právo na stejnou pravomoc ovlivňovat společnost a vlastní životy

Gender mainstreaming ve městech a obcích

- Města hrají zásadní roli v dosažení genderové rovnosti, protože jsou v nejlepší pozici ovlivňovat každodenní život obyvatel a obyvatelek
- GR – přínos pro obyvatelstvo, ale také radnice (samosprávu) – zvyšuje kvalitu služeb, umožňuje transparentně a koncepčně plánovat
- Stárnutí populace

Gender mainstreaming – jak na to?

- Základním nástrojem jsou genderově disagregovaná data → genderové analýzy

<http://youtu.be/EAaMfut3-Bc>

„nastěhování genderové rovnosti z kůlny na zahradě do domu“

Gender mainstreaming - jak

- Ženy a muži viditelní všech politických dokumentech na všech úrovních (dílčích politikách, opatření) → studenti a studentky, senioři a seniorky
- Odborné konzultace, školení v genderové problematice

<http://youtu.be/gA9Bm0ZKrJA>

Gender mainstreaming – faktory úspěchu

- Přijetí/záštita politickým vedením
- Podpora procesu na všech úrovních (manažerské pozice, vedení odborů) a alokace finančních prostředků
- Participace dotčených skupin na procesu plánování/přípravě politik/rozdělování zdrojů

Gender mainstreaming v obcích

Směrem :

DOVNITŘ

- Obce jako zaměstnavatel
- Genderová rovnost v rozhodovacích pozicích

VEN

- Služby poskytované obyvatelům a obyvatelkám
- Plánování (strategické, územní), rozpočet

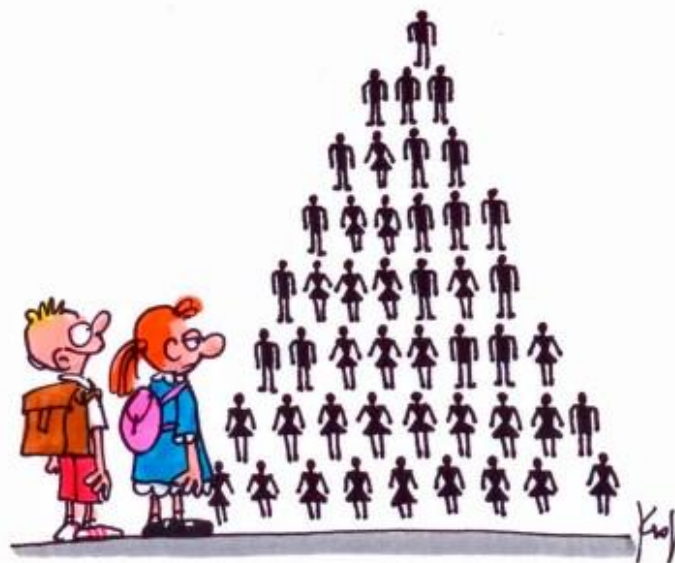
Gender mainstreaming DOVNITŘ

- Slad'ování (kombinování) rodinného a pracovního života
- Vertikální a horizontální segregace, odměňování
- Antidiskriminační opatření
- Vzdělávání v genderové problematice (genderově senzitivní jazyk, poskytování služeb)

Zastoupení žen v zastupitelstvech a radách krajů a měst ČR

- 20 % žen v krajských zastupitelstvech
- 23 % žen v zastupitelstvu statutárních měst
- 26 % žen zastupitelstvech měst a obcí
- ??? starostek

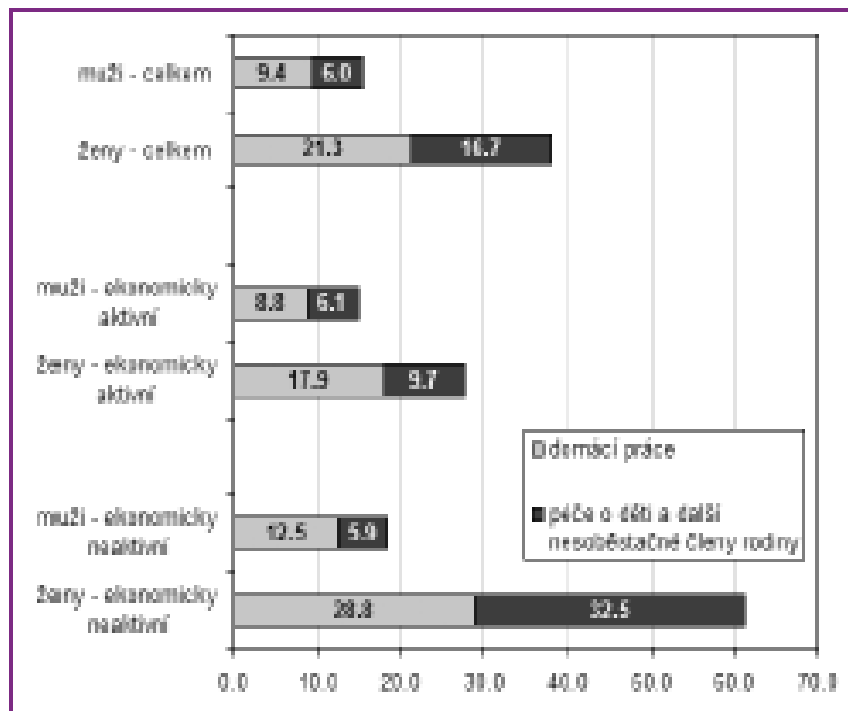
Gender mainstreaming VEN

- Služby
  - Cílem je nikoliv stejné služby pro ženy a muže, ale stejně kvalitní služby
- Plánování
  - Umístnění aktivit
  - Jejich propojenost a návaznost
  - Kvalita prostředí
  - Udržitelnost

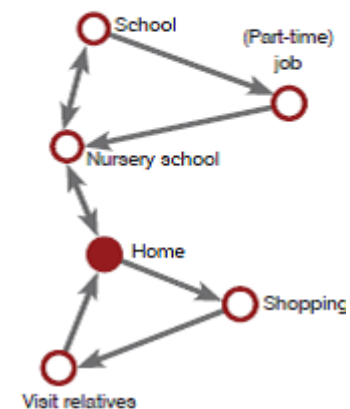
Plánování z genderové perspektivy

Graf 1: Kolik hodin týdně trávíte v průměru péči o domácnost a její členy?

Zdroj: Životní dráhy 2010, N= 4010.

Mobility chain of an everyday life involving a combination of paid employment, caring and homemaking.

Mobility chain of an everyday life involving paid employment

Oblasti s dopadem na gender

Péče (předškolní zařízení, pečovatelská služba)

Doprava

Design obytných zón

Infrastruktura pro pěší

Bezpečnost

Gender budgeting

- Nahlížení a plánování rozpočtů optikou genderového mainstreamingu
- Nástrojem překonávání nerovností a vyrovnávání příležitostí
- Možné aplikovat na celý rozpočet nebo určitou oblast (kultura, podpora spolků)
- Možné aplikovat metodou komunitního rozpočtování

Gender mainstreaming - Vídeň

Nr. 130A

STEP
2025
STRATEGIEPLAN

Gender Mainstreaming
in Urban Planning
and Urban Development

Vienna!
ahead
Urban
Development
City of Vienna

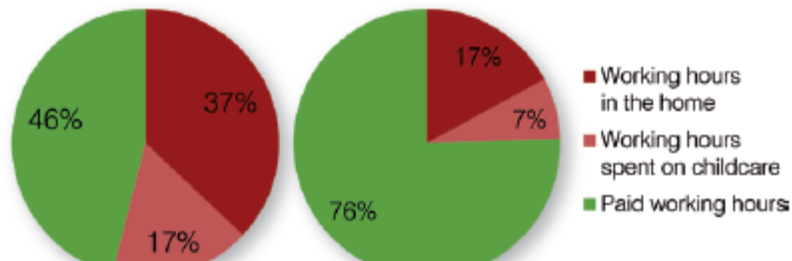
WERKSTATTBERICHTE

Gender mainstreaming - Vídeň

Paid and unpaid work by women and men

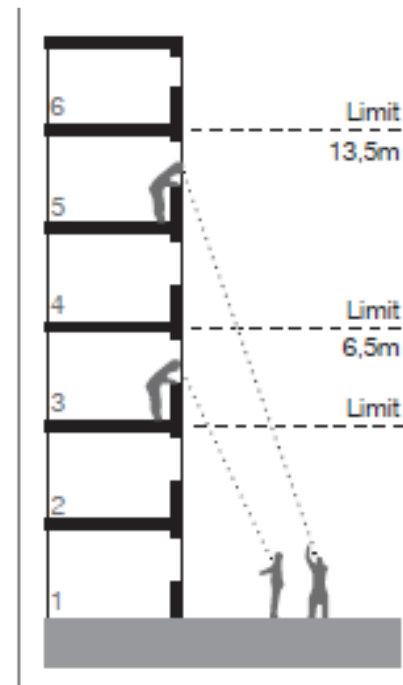
Share of average unpaid and paid weekly working hours of women (left) and men (right) in percent.

Corridors for different widths of movement

its walking side 200 cm

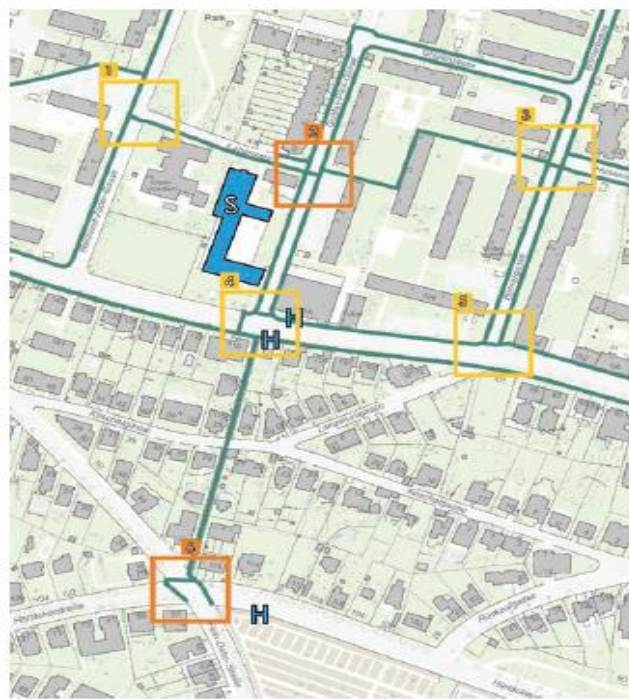
Flats designed for flexible use can be adapted to the varying requirements of different life phases

Source: Co-ordination Office for Planning and Construction Geared to the Requirements of Daily Life and the Specific Needs of Women, 2009, p. 16 (Elsa Prochazka)

Gender mainstreaming - Vídeň

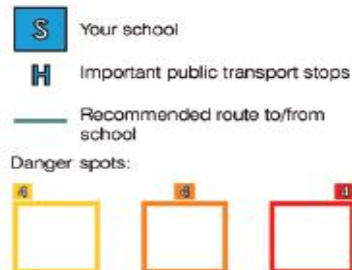

School route maps are a good example of how to foster the independent mobility of children and adolescents. These maps are compiled for all primary schools in Vienna by Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA, General Accident Insurance Institution) and Municipal Department 46 (MA 46) – Traffic Management and Organisation with the support of the Municipal District Offices.

School route plans comprise a map of the environs of the respective primary school and visualise recommended routes (in green) and danger spots (in yellow, orange or red, depending on the risk level). Photos complement the maps. Schoolchildren are given these maps in the course of their lessons. Suggestions for safe travelling to and from school and potential dangers to avoid can be ideally discussed on-site with the children.

Moreover, the survey data are used by the municipal districts and the administration as a basis to defuse danger spots along school routes.

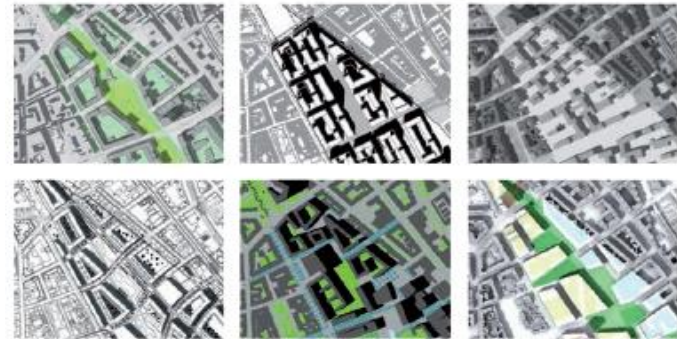
The illustrations show the example of the primary school in Krottenbachstrasse 108 in the 19th municipal district.

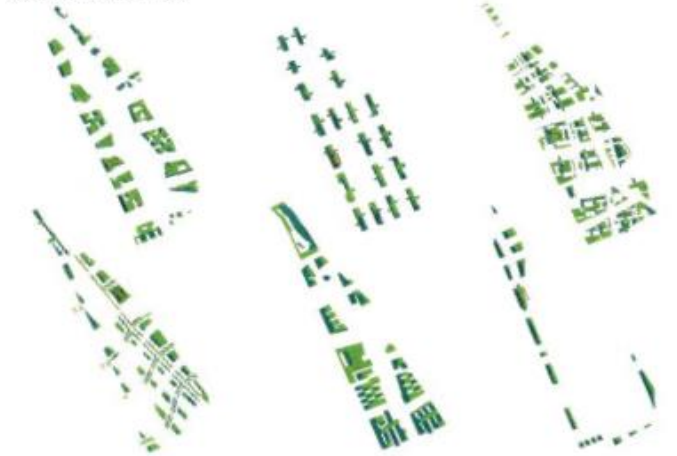
5

6

Competition entries

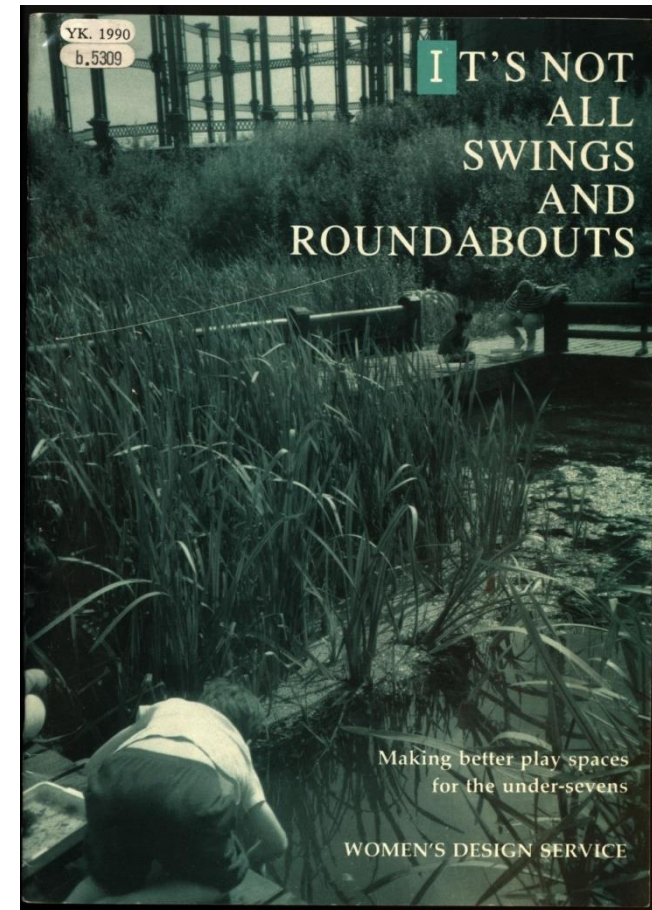
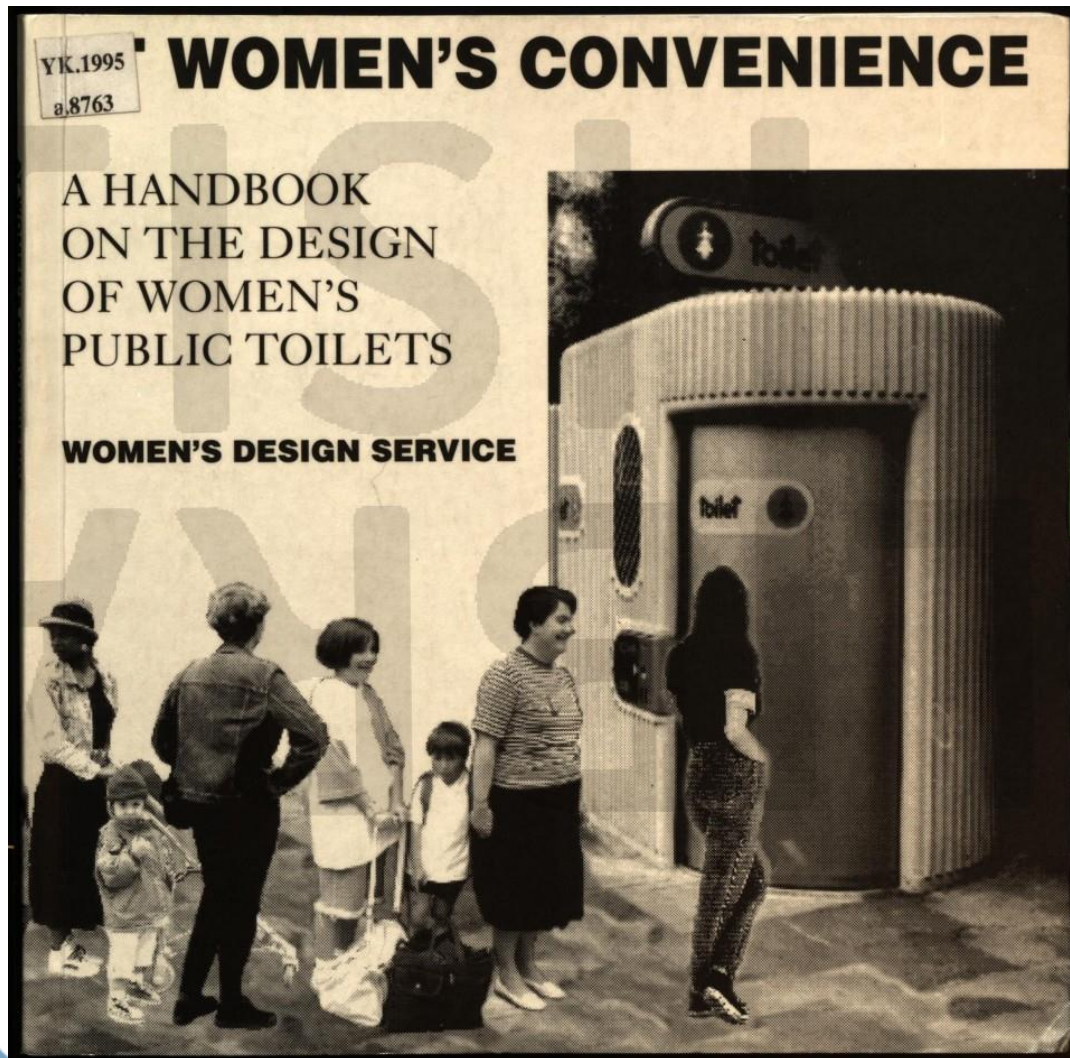

Uniform visualisation of shade planning concepts (green = sunlit open space adjacent to block, blue = shaded space)

Gender mainstreaming - UK

Gender mainstreaming – UK (RTPI)

- Jak se liší životní zkušenosti a role žen a mužů v dané oblasti?
- Jaké jsou potenciální dopady existence rozdílů?
- Jaké to má důsledky pro plánování?
- Jaká opatření by měla být implementována, aby byla zaručena genderová rovnost?
- Kdo bude zodpovědný za implementaci?
- Jak se bude měřit úspěch

Gender mainstreaming - Berlin

Gender mainstreaming (?) – Praha

Aktualizace strategického plánu

- Participace odborníků/ic
- Hodnocení ex post

Metropolitní plán (územní plánování)

- Priorita minimálních regulativů

Evropská charta za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích

CEMR a Komise volených ženských představitelk místních a regionálních orgánů, SMO ČR

<http://www.charter-equality.eu/atlas-of-signatories-of-the-charter/presentation.html>

2005 – „Město pro rovnost“

Akční plán rovnosti

FÓRUM 50 %

The Charter in figures

1390 signatories in Europe
32 countries

Find a signatory

Search for good practices

Create your signatory sheet

Presentation

The Atlas of signatories of the European Charter for Equality of Women and Men in Local Life is a tool for identifying signatories of the Charter, action plans and good practices. It aims to promote best practices in the field of gender equality in local life, to facilitate exchanges between signatories and to encourage the development of decentralized cooperation and twinning projects.

Díky za pozornost!

Monika McGarrell Klimentová
Praha, 29. 5. 2014

FÓRUM **50 %**